

VK&t

NEWSLETTER 2/2017

Novela občanského zákoníku a zákona
o obchodních korporacích

I. Novela občanského zákoníku

- **Tzv. technická novela občanského zákoníku**, tj. zákon ze dne 14. prosince 2016, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a další související zákony, byla vyhlášena ve Sbírce zákonů pod **č. 460/2016 Sb.** a většina jejích ustanovení vstoupí v **účinnost** ke dni **28. února 2017**.
- **Novela si** dle důvodové zprávy **klade za cíl** odstranit některá problematická ustanovení nového občanského zákoníku účinného od 1.1.2014, která se krátce po svém zavedení do praxe ukázala být způsobilá „*omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout do právního postavení osob a jejich majetkové či nemajetkové sféry*“ a u nichž nelze z důvodu naléhavosti či závažnosti čekat na výklad soudů.
- Novela se dotýká zejména následujících **oblastí**:
 - (i) **zaměstnávání nezletilých** (§ 35 NOZ): novela umožňuje, aby se nezletilý starší 15 let zavázal k výkonu závislé práce podle zákoníku práce. Podmínkou přitom je, že sjednaný den nástupu do práce nesmí předcházet dni, kdy nezletilý ukončí povinnou školní docházku. Oprávnění zákonného zástupce nezletilého zaměstnance mladšího 16 let rozvázat pracovní poměr se ruší;
 - (ii) nová úprava **omezení svéprávnosti** (§ 59 NOZ, § 3033 odst. 1 NOZ);
 - (iii) zrušují se některá ustanovení týkající se **ochrany lidského těla po smrti** (§ 115 – 117 NOZ);

- (iv) **jednání právnických osob** (§164 odst. 3 NOZ): novela ruší ustanovení ukládající povinnost pověřit jednoho člena statutárního orgánu právnické osoby právním jednáním vůči zaměstnancům, má-li právnická osoba kolektivní statutární orgán;
- (v) úprava požadavků na **formu plné moci** (§ 441 odst. 2 NOZ): pro právní jednání vyžadující formu veřejné listiny, bude nadále přímo ze zákona stačit, bude-li plná moc k tomuto právnímu jednání udělena v písemné formě s úředně ověřeným podpisem;
- (vi) zavádí se pojem „**liniové stavby**“ namísto dosavadního pojmu „inženýrské sítě“ (§ 509 NOZ);
- (vii) **manželské majetkové právo** (§ 709 odst. 3 NOZ): výslovně se stanoví, že nabytí podílu nezákládá účast druhého manžela na společnosti nebo družstvu, s výjimkou bytových družstev;
- (viii) v ustanoveních § 901 odst. 1 a 2 NOZ se mění pojmosloví. Slovo „úpadek“ se nahrazuje slovem „**konkurs**“;
- (ix) **vyživovací povinnosti** (§ 921 odst. 2 NOZ): nově se zakotvuje oprávnění požadovat **úroky z prodlení** u dlužného výživného;
- (x) znovu se zavádí **předkupní právo spoluvlastníků** při převodu spoluvlastnického podílu na **nemovité věci** (§ 1124 odst. 1 NOZ), současně je zakotvena možnost předkupního práva se

vzdát (§ 1125 NOZ). V případě nemovité věci zapsané do katastru nemovitostí, se vzdání se předkupního práva bude také zapisovat do katastru. Tato změna nabude účinnosti k 1.1.2018;

- (xi) nová úprava okamžiku vzniku **svěřenského fondu** (§ 1451 NOZ): zavádí se evidence svěřenských fondů a svěřenský fond bude nově vznikat až dnem zápisu do této evidence, další změny v úpravě svěřenského fondu jsou zakotveny v souvislosti se zavedením výše zmíněné evidence (§ 1452, § 1457 a 1474 NOZ). Rovněž tyto změny mají odloženou účinnost, a to k 1.1.2018;
- (xii) **zánik závazku započtením** (§ 1988 odst. 2 NOZ): ruší se zákaz započtení proti pohledávce mzdy, platu, odměny ze smlouvy o výkonu závislé práce zakládající mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem obdobný závazek a náhradě mzdy nebo platu ve výši přesahující jejich polovinu;
- (xiii) **dohoda o srážkách se mzdy nebo jiných příjmů** (§ 2045 odst. 1 NOZ): ruší se omezení, že dluh lze zajistit dohodou o srážkách ze mzdy nebo jiných příjmů ve výši nepřesahující jejich polovinu. Nadále jej bude možné zajistit tímto způsobem bez omezení;
- (xiv) maximální výše **jistoty u nájemného** se snižuje, a to z šestinásobku na trojnásobek měsíčního nájemného (§ 2254 odst. 1 NOZ);
- (xv) změny v úpravě **nájmu bytu zvláštního určení** (§ 2301NOZ).

II. Novela zákona o obchodních korporacích

- **Novela zákona o obchodních korporacích**, tj. zákon ze dne 19. prosince 2016, kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), byla ve Sbírce zákonů vyhlášena pod č. **458/2016 Sb.** a **účinnosti** nabyla dne **14. ledna 2017**.
- Novela se týká výlučně **změny v zastoupení zaměstnanců v dozorčích radách** obchodních společností. Jiná ustanovení novelou dotčena nejsou.
- Změny se vztahují pouze na **společnosti s více než 500 zaměstnanci v pracovním poměru**, pro které nadále platí tato pravidla:
 - (i) **počet** členů dozorčí rady musí být **dělitelný třemi** (§ 448 odst. 1 ZOK) a
 - (ii) dvě třetiny členů dozorčí rady jsou nadále voleni valnou hromadou a **jednu třetinu volí zaměstnanci společnosti**. Stanovy přitom mohou určit vyšší počet členů dozorčí rady volených zaměstnanci (nesmí být však větší, než počet členů volených valnou hromadou) nebo, že zaměstnanci volí část členů dozorčí rady i při menším počtu zaměstnanců (§ 448 odst. 2 ZOK).
- Dotčené společnosti jsou povinny uvést stanovy a složení svých dozorčích rad do souladu s novou právní úpravou **do 2 let ode dne její účinnosti**, tj. do 14.1.2019.

Věříme, že výše uvedené shrnutí usnadní Vaši orientaci v nové právní úpravě. V případě potřeby jsme Vám plně k dispozici pro poskytnutí doplňujících informací.

Editor: JUDr. Magda Stárková, advokát, e-mail: starkova@akvk.cz

Hlavním cílem Newsletterů je poskytnout základní informace k danému tématu a nelze je považovat za vyčerpávající odborný návod. Obsah této publikace slouží pouze k základní orientaci a nevychází ze specifických okolností jednotlivého případu či individuálních potřeb klienta. Před každým právním jednáním v konkrétním případě doporučujeme si vyžádat odbornou právní pomoc, kterou Vám rádi na základě Vaší žádosti poskytneme.